

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Mehmet MUŞ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim.

Dr. Habip EKSİK

Iğdır Milletvekili

Türkiye dünyanın en çok gümrük kapısı olan ülkelerinden birisidir. Türkiye'de 1978-79 yıllarında başlayan sınır ticareti, özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgesinin gelişmesi için önemli bir kaynak ve istihdam aracı olmuştur. Sınır ticareti, komşu ülkelerin sınır bölgelerinde yaşayan insanların bölge kalkınmasında karşılıklı işbirliği yapmalarını ve iki toplum arasında kültürler arası alışverişin oluşturulmasına katkı sağlaması malların kolay ve ucuz tedarik edilmesine imkân vermektedir.

Ancak, Ermenistan, Nahçıvan ve İran gibi üç ülkeye komşu olan Iğdır'ın Ermenistan'a açılan Alican Sınır Kapısı kapalıdır. Ayrıca İran ve Türkiye arasındaki bağlantıyı sağlayan Boralan Sınır Kapısı da kapalıdır. Sınır kapılarının açık olması halklar arasındaki barış ve kardeşliği yeniden tesis etmeye; Iğdır, Kars ve Ardahan gibi illerin de ticaret ve istihdam hacminin de artmasına yardımcı olacaktır.

1992 yılında Türkiye ile Nahçıvan arasında açılan Dilucu Sınır Kapısı'yla yakalanan ticari avantaj sınır ticaretiyle ilgili yapılan düzenlemelerle sınır ticaretine konu olan ürünlerin kapsamının daraltılması, bazı ürünler için kota konulması mazot ithalatına yönelik kararlar alınması sınır ticaretiyle ilgili elde edilebilecek avantajların bölge ekonomisine olan katkılarının uzun soluklu olmasını engellemiştir. Iğdır'da mevcut TIR sayısı son bir yılda çok ciddi şekilde düşüşe geçmiştir. 52 C2 belgesi olan firma sayısı ticaret yapamaz hale gelmiş, birçok firma konkordato ilan etmiş ya da iflas etmiştir.

Iğdır'ın geri kalmışlık sarmalından kurtulabilmesi Alican ve Boralan sınır kapılarının açılması ve Dilucu Sınır Kapısı'nda ticareti kolaylaştırıcı yeni düzenlemelerin uygulanması, bölge halkının gelir ve refah düzeyinin artırılmasına katkıda bulunacak ve ticaretin gelişmesinde, sınır kapılarında, cezalarla borçlarla yaşayan gençlerimizi kazanmamızda rol oynayacaktır. -

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye ile İran arasında bağlantıyı sağlayan Boralan ve Türkiye ile Ermenistan arasında bağlantıyı sağlayan Alican sınır kapılarının yeniden açılmasına yönelik Bakanlığınızı herhangi bir çalışması var mıdır/olacak mıdır?
- 2) Söz konusu sınır kapılarının birçok kez açılması gündeme gelmiş olmasına rağmen yıllarca kapalı olmasının gerekçesi nedir?
- 3) İki sınır kapısının açık olduğu son 5 yıl sınır kapılarındaki ticari hacim ne kadardır?
- 4) Türkiye ile Nahçıvan arasında bağlantıyı sağlayan Dilucu Sınır Kapısı açık olmasına rağmen bazı ticari ürünler için kota uygulamasına gidilmiş, sınır ticaretine konu olan ürünlerin kapsamı daraltılmış, mazot ithalatına yönelik zorlaştırmacı kararlar alınmıştır. Mağduriyet yaratan bu uygulamaların kaldırılması ve mazot ithalatını kolaylaştırmaya yönelik Bakanlığınızın bir girişimi var mıdır/olacak mıdır?
- 5) İhracat KDV'lerinin iadesinin geri ödenmesine yönelik engellerin çıkarıldığı iddiaları doğru mudur? Bakanlığınıza bu sorunla ilgili kaç şikâyet gelmiştir? Herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
- 6) Iğdır ve çevre illerinin sosyo-ekonomik sorunlarını ortadan kaldırmaya yönelik Bakanlığınızın bir eylem planı var mıdır?
- 7) Dilucu Sınır Kapısında bulunan Gödekli, Ortaköy, Aratan köyleri ve Aralık ilçesinin ve tüm Iğdır'ın gençlerinin istihdam problemi ve uygulanan ağır kotalar sebebiyle birkaç litre fazla mazot getirmesinden kaynaklanan ağır cezaların affı ve mağduriyeti gidermeye yönelik herhangi bir girişiminiz var mıdır/olacak mıdır?
- 8) Dilucu Sınır Kapısında görevli çalışanların usulsüzlük, kötü muamele ve keyfi uygulamalar yaptığı iddiaları doğru mudur? Bakanlığınıza bu sorunla ilgili kaç şikâyet gelmiştir? Herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
- 9) Iğdır ve çevre illerinde sahip oldukları tek geçim aracı olan TIR'larını satmak zorunda kalan kaç kişi vardır? Bu kişilerin mağduriyetini gidermeye yönelik herhangi bir çalışma yapılacak mıdır?